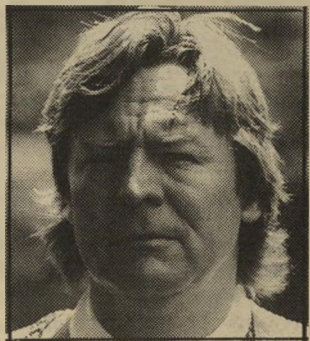

בימאים המבקרים האירופים – סנובים!

אלן פארקר: השחורים שלי טובלים מתסביך קורבן

בימאי פארקר לישראל קל להבין

האפי-בייאי כדי לחקור את הפרשה היו לבנים, ועלילת הסרט עוסקת בחקירה של הרצח. אילו היה זה סרט על מרטין לותר קינג הייתי בוודאי משתמש בני קודת-מכת שונה. חוץ מזה, כדאי לזכור ששניים מן הקורבנות היו יהודים, ואת לא היתת בעייה של האוכלוסיה השחור רה בלבד באמריקה, אלא של אמריקה.

תודיך

חובה לראות

תליאכביב: הסיכה הקסומה, אינ טרוויסטטה. בנל המילחמה היא, שדות החיטה האדומים, אשה תחת השפעה, קפה בגרד, חשד. **ירושלים:** בנל המילחמה היא, קפה בגרד. **חיפה:** החנינה של באבט.

סירטי קולנוע בטלוויזיה

- *** **פונדק בטאהיטי** (יום רביעי, 15 במרס, בשעה 22.05, ארצות-הברית) – מסרטי האחרונים של ג'ון פורד, על ידידות גברית אמיצה, המתבטאת לא פעם בהחלפת מהלומות בריאה, ועל הנשים המפרות תמיד את האידיליה הזאת. עם ג'ון ויון, לי מארוויי, דורותי לאמור.
- *** **מה חדש, התלתולה** (יום שישי, 17 במרס, בשעה 22.30) – סאטירה מטורפת של וודי וולן על היפים והיפות של שנות ה-60 ועל שיגעון המתירנות. פיטר אוטול, פיטר סלרס, פולה פרנטיס ואלן עצמו בתפקיד אורח.
- *** **ברונקו בילי** (יום רביעי, 22 במרס, בשעה 22.05) – קלינט איסטווד בסאטירה עצמית, כמוכר-נעליים לשעבר שמנסה, בלי הצלחה, לזכות בתהילה כאקדוחן וירטואוז בקירקס. חסידי הטוב, הרע והמוכער בוודאי יתאכזבו מן הלעג של הכוכב-בימאי לדמות שפירסמה אותו.

תל-אביב

שדות החיטה האדום (גורדון, סין) – דוב הזהב של ברלין מן השנה שעברה מוצדק בהחלט. מהמם כחלק הראשון ורואותני לקראת הסוף. לאנשים רגילים – רצוי לצאת עם הופעת היפאני הראשון.

*** **נשואה למאפייה** (לימור, תל-אביב, מוצג גם באורן ירושלים, ארצות-הברית) – הדמויות מעגנת לחזות בשלושה כישרונות אופנתיים אמריקאים מאוד: הבימאי וינתן (משוהו פרא') רמי אחוז התזוית, שופע רעיונות פולנועיים מבצעיים: מאתי מורדין – המסוגל לעבור מדראמה למצחקון בי החלפת כובע בלבד; ואחת היפות של חבר, מישל פיפר, שעוד נראה אותה בסרטים רבים בקרוב, כולל גירסה מעורבת ל'חיסים אטוים' המבטיים בידי הבריטי האופנתי סטיבן פרייס.

עדנה פיינרו

מכל המוני התסריטים שהציעו לי באמריקה, זה נראה לי כמתאים ביותר להפקה במיטגרת הקולנוע המיסחרי. יש כאן פרשת-דצח וחקירתה, אבל מע-בר לזה, יש כאן ערך מסוף. אפשר להשתמש במיטגרת כדי להעביר גם מסר. העלילה מתרחשת ב-1964, ויש לי רושם שהקהל האמריקאי זקוק לרי-חוק מסויים, כדי לבחון אירועים, שהם ברדר כלל רוחים בקולנוע, אם הם מוגי-שים לו מוקדם מדי.

כאשר יצאתי לצלם את הסרט בר-רום, הוזהרתי מפני התנכלויות. אבל המצב הכלכלי בסביבה שבה עבדתי היה קשה כל כך שקיבלו אותנו בכרכה, בעיקר את הכסף שהשארונו שם. די לג-רד קצת מעל פני השטח כדי לגלות שהגזענות אינה כלל נחלת העבר. אמנם השתמשתי בהרכה שחקנים מבני המקום, אבל אין אחד מהם לא זכה לק-רוא את התסריט במלואו, ולא ידע איזה סרט בדיוק עושים כאן. עם זאת, אני מוכרח לציין שכאשר צילמנו סצנות של הפגנות והתעללויות בשחורים, נר-או לי השחקנים החובכים הלבנים שלי נלהבים כאופן מיוחד ונהנים מן התפי-קידים שלהם.

ג'ין הקמנ בנחר לתפקיד הראשי לפני זמן רב. את ויליאם דפו ראיתי על הבימה. יש לו ניסיון עשיר כתיאטרון ניסיוני, והגישה שלו מצאה חן בעיני. לא הייתי אומר שהם הפכו לירידים בני פש בזמן הצילומים, אבל הם שניהם

לבן מכה שחור: קשר השתיקה

מקום לגזע הנהח לבקש זכויות כלשהן. פארקר, מיקצוען היודע היטב כיצד לעבוד על האינסטינקטים של צופיו, ואינו נמנה על המדקד-קים באתיקה, מחלק את הדמויות לכמה סוגים ברורים: הסוכנים המדוללים הטובים, בני המקום הלבנים הרעים, והשחורים שהם הקורבנות. הוא עושה זאת בעיילות רבה ובתמונות מרשימות. קשה שלא להשאין בנעשה על הבד ולא להתקומם נגד מציאות שאכן קיימת, גם אם יש לה יותר גוונים.

מאכס פו-סידוב ופלה הוונגארד

של הסיפור, ועד לאנושיות העמוקה, המסתתרת מתחת למועקה, שבה נתונות רוב הדמויות. הקצב האיטי הוא בלתי-נמנע. הוא חלק מן החוויה של חיי העובדים את האדמה שבהם מטפל הסרט. מאכס פו-סידוב מדהים בתפקיד האב המז-דקן, המנסה לשמור על חזות של כבוד ועל זיק של תיקוה כשהמציאות סופחת באכזריות בפניו, ופלה הוונגארד הצעיר מיטיב לגלם את תפקיד הבן. ה-סרט, שזכה לדקל הזהב בפסטיבל קאן, מבטיח בסיגנון הריאליזם הרומאנטי והוא מצטיין בכך.

האריסון פורד ומלאני גריפית: מוכשרת למכור אותו כהמצאה פרטית שלה. בקיצור, בארא-קודה אמיתית.

מאחר שזו אגדה, המנהלת יוצאת לחופש, שוב רת רגל, המזכירה זוכה להזדמנות להעמיד פני מני-הלת ולהגשים את התוכנית שהוגתה, כאשר הפיות הטובות מעלות אותה ברנע האחרון משיני הבא-ראקודה החוזרת לאיתנה.

ניקולס מביים את הסרט הזה בזריות רבה. הוא משתמש בלי בושה בכל הדפוסים המוכרים של המסורת ההוליוודית, ושומר על קצב מהיר ונכון.

אכספרס לדרום

מיסיסיפי בוערת (בן-יהודה וטיילת, תל-אביב, אור ירושלים, עצמון חיפה, ארצות-הברית) – את הסרט הזה צריך לקחת כפי שהוא או לא לקחת בכלל. מי שמצפה למצוא בו תמונה של המאבק לזכויות האזרח בא-מריקה בשנות ה-60, מוטב שישאר בבית. לעומת זאת, מי שמבקש לראות סרט מתח תפור היטב, על פרשה אחת בודדה מתוך המאבק הזה, יהנה.

אלן פארקר בחר בתקריט מפורסמת אחת שהת-רחשה ב-1964. שלושה פעילים, שני יהודים ושחור אחד, נרצחו על-ידי גזענים בדרום, כשהיו בדרך חזרה לניו-יורק, אחרי הפגנה שנערכה במדינת מי-סיסיפי. המיטגרת המדוללת שיננה שני סוכנים לחקור את הפרשה. הם נתקלו באווירה העויינת של מדינה דרומית, ואף השריף ועוזריו טענו תחילה שכל פושע לא התבצע. השלושה נעלמו, אבל לא קיימת פה שניצחון. שני הסוכנים מוצאים בסו-פו של דבר הוכחות מוצקות למפע, מה שגורם להסלמה מהירה ביחסים שבין נציגי-החוק מן הצ-פון, לבני-המקום הקשורים ביניהם בקשר שתיקה והעורכים פרעות בשחורים, כדי ללמדם שאין

עבדות

סקנדינבית

פלה הכובש (מוטיאוון, תל-אביב, דנמרק) – פלה בן ה-11 ואביו

לאסה עוזבים, בשלהי המאה הקודמת, את שוודיה העניה, ושמים פעמיים לדנמרק העשירה יותר, בתיקוה שיגיעו שם למנוחה ולנחלה. אלא שהדנים האמידים מתייחסים לשכניהם מצפון כמעט כאילו היו עבדים, שצריכים להיות מאושרים כאשר מסמ-קים להם עבודה כלהיה, ועל שכר מוטב שלא ידב-רו. לאסה ופלה מתגלגלים לחווה, מתאכסנים ב-אורווה ועובדים במרץ מבוקר ועד לילה. המציאות סיבבת קוורת וחסרת תיקוה, ורק מי שחולם מצ-ליח לברוח, ולו לשבריר שניה, אל החופש.

הבימאי בילה אוגוסט חלב במשך שנים לעבד את הרומאן רחב-הידיים של מרטין אנדרסן-נכסה, שנכתב בתחילת המאה הזאת, אולם כאשר הניח כבר את ידיו על הזכויות, גילה שחומר רב כל כך טמון בו, שלא יוכל להתמודד עם הכל. הוא הסתמק בחלק הראשון, ילדותו של פלה, המתחיל עם בואו לדנמרק ומסתיים עם יציאתו למרחב. גם כך הוא נזקק לפעמים וחצי כדי להכניס את כל מה שיש בספר, החל מן הקשר ההדוק שבין האדום לטבע, דרך החלק המכריע שיש לעונות השנה באירועים

ליזה דוליטל:

מזכירה

נערה עובדת (דקל תל-אביב, רון ירושלים, גת חיפה, ארצות-הברית) – מייק ניקו-

לס ממשיך להילחם את מלחמת האשה העובדת, גם אחרי סילקווד יוצרבת. אלא שהפעם, היריב הגי-דול זה האשה אינו גבר, זה כבר נתון מובן מאליו, אלא דווקא אשת-קאריררה אחרת, שהיא קטלנית עוד יותר מן הגברים.

הסרט מוגדר כאגדה הוליוודית, ואין ספק שזו הדרך היחידה לקבל אותו. הגיבורה היא סינדלה מן הפרברים, שרכשה השכלה בשיעורי-ערב. היא מבקשת לרשע על עמדה בעולם הבורסה, אבל כל מה שמגיע לה, זה לא להיות מזכירה ולעשות קפה. יוד-מות, זה תפקיד צוות-ההנהלה, ושם צריך להיות מביט טוב, ורצוי גם ממין זכר.

ההטרדות המנינות מאלצות את הגיבורה להח-ליף עמדת מזכירות בחברה מיספר פעמים, עד ש-מתמזל מזלה, היא סבורה, והיא זוכה למנהל ממין נקבה, אשה צעירה, מסופחת ונמרצת הטוענת כי היא אינה מאמינה בניצול, אלא בשיתוף-פעולה. ועוד לפני שהיא גומרת את המישיפט, היא כבר גונבת רעיון של המזכירה הקטנה, המציעה שחברה לכללית מצליחה תרכוש תחנות-רדיו, והיא רצה